

Grant Thornton

An instinct for growth™

Fiscale Eindejaarstips

2016 - 2017

Inhoud

	Pagina
Inleiding	5
Voor alle ondernemers	6
Gooi oude administratie weg	6
Vorm voorziening voor uitgaven in 2017	6
Herinvesteer op tijd	6
Claim vergeten investeringsaftrek	6
Wacht met verkoop van 2012 investering	7
Verlies KIA niet	7
Dien tijdig aanvraag WBSO 2017 in	7
Vennootschappen en dga's	8
Stel winstneming uit	8
Wacht met verkoop vordering op BV	8
Ontvoeg na debt-push-down	8
Wijzig fiscale eenheid	8
Bewijs zakelijkheid rechtshandeling	8
Zet uw ab-verlies om in belastingkorting	9
Vraag naar inhoudingsvrijstelling	9
Integrale belastingplicht voordelig?	9
Wees bewust van CRS	10
Let op documentatieverplichting	10
Bepaal tijdig topzuster	10
Bevries tijdig uw PEB	10
Bespreek afkoop PEB met partner	10
Onderzoek oudedagsverplichting	10
Haal extern pensioen terug naar bv	11
Bewijs lager gebruikelijk loon	11
Start in 2017 met innovatie	11
Verricht zelf innovatiewerk	11
Bewaar oude VAR	12
Handhaving Wet DBA opgeschort	12
Houd de lening met uw BV zakelijk	12

Geef vergoeding van dochter op	12
Let op beperkte deelnemingsverrekening	12
Wijziging VPB-plicht overheidslichamen	13
Rond vereffening af in 2016	13
IB-ondernemer	14
Besteedt u genoeg tijd aan uw zaak?	14
Denk aan kosten in de aanloopfase	14
Verlaag de IB door OR-dotatie in 2016	14
Voorkom verliesverdamping	15
Neem winst op in grondslag arbeidskorting	15
Los schuld bedrijfsmiddel familie af	15
Btw en overdrachtsbelasting	16
Debiteur betaalt niet? Vraag btw terug	16
Debiteur: betaal btw tijdig terug	16
Houd rekening met verruiming begrip 'bouwterrein'	16
Nog steeds recht op sportvrijstelling?	16
Registreer tijdig voor aan MOSS	16
Vraag EU-btw over 2016 terug	17
Controleer uw btw-aangiften	17
Houd de herzieningstermijn in de gaten	17
KOR-ontheffing? Dien uw verzoek nu in	17
Overweeg een F.E. met de topholding	18
Denk aan de 90 procent-verklaring	18
Vorder te veel afgedragen btw terug	18
Maandelijks btw-aangifte doen?	18
Werkgever	19
Controleer aansluiting loon- en financiële administratie	19
Benut de vrije ruimte volledig	19
Richt een personeelsfonds op	19
Oud- of nieuwjaarsborrel op kantoor	19
Houd de werknemers fit	20
Kies voor de concernregeling	20
Controleer sectorindeling en premies	20
Dien tijdig modelgarantie verklaring in	20
Heeft u recht op premiekortingen?	20
Profiteer in 2017 al van het lage inkomensvoordeel	21
AOW-leeftijd verder omhoog	21
Orden uw werknemersadministratie	21
Zorg voor een goede administratie rondom uitzendkrachten	21
Let op de aanzegtermijn	21
Wijzig uw aangiftetijdvak op tijd!	22
Commissaris met ROW? Opt-in!	22

Verleg inhoudingsplicht binnen concern	22
Let op met 30%-regeling	22
Auto	23
Let op nieuwe CO ₂ -uitstootgrenzen	23
Koop in 2016 nog een plug-in hybride	23
Reguliere auto kopen? Wacht tot 2017	23
Geef privégebruik auto aan in uw aangifte	23
Minder opcenten voor buitenlander	24
Afkoopsom voor leasehouder aftrekbaar	24
Informeer naar gebruik van bedrijfsauto	24
Controleer de auto-registratie	24
Estate planning/privé	25
Valt de concernstructuur onder de BOF?	25
Schenk vrijgesteld aan kinderen	25
In 2017 extra schenken voor eigen woning	25
Rond onderhoud/verbetering dit jaar af	25
Laat 100.000 euro vrijstelling niet verdampen	26
Claim de 'inhaalvrijstelling' in 2016	26
Alleen in 2017 nog aftrek scholingskosten	26
Onderhoudskosten monument	26
Schenk voordelig aan culturele instelling	26
Trek alimentatie in het juiste jaar af	27
Laatste kans aftrek kinderalimentatie	27
Kom het periodiek verrekenbeding na	27
Betaal uw lijfrentepremie in 2016	27
Heffingvrij vermogen stijgt	27
Heffingssystematiek box 3 verandert	27
Verlaag toekomstige Wlz-bijdrage	28
Los kleine schulden af	28
Betaal belastingaanslagen	28
Groen beleggen	28
Let op met flits VBI – BP2017	28
Vermogen verzwegen? Inkeren!	29
Eigen woning	30
Eigenwoninglening registreren bij fiscus	30
Betaal hypotheekrente alvast vooruit	30
Stel verkoop eigen woning even uit	30
Los eigenwoningschuld af	30
Breng hypotheek naar box 3	30
Profiteer van vervallen tijdsklemmen	31
Start-up: wacht met uitkeren aandelenoptierechten	31

Inleiding

Met het einde van het jaar in zicht, is dit een goed moment om na te gaan of u op fiscaal gebied nog actie moet ondernemen. Voor sommige zaken kunt u niet wachten tot 2017, maar andere zaken vragen juist om uitstel tot in het nieuwe jaar. In ieder geval zijn er diverse veranderingen die om aandacht vragen. Welke dat zijn, leest u in deze eindejaarstips.

Voor alle ondernemers

Gooi oude administratie weg

Als uw boekjaren de kalenderjaren volgen, mag u in beginsel uw administratie over 2009 en eerdere jaren weggooien na 31 december 2016. De wettelijke bewaartermijn voor de administratie is namelijk zeven jaar. Het begrip administratie moet u overigens ruim opvatten. De fiscus ziet alle gegevens die van belang kunnen zijn voor de belastingheffing als onderdeel van de administratie. Daarbij valt te denken aan de loonadministratie, verkoopadministratie, voorraadgegevens, het grootboek en facturen van crediteuren en debiteuren. Uiteraard bewaart u de documenten die u nog nodig denkt te hebben, zoals pensioen- en lijfrentepolissen.

Let op!

Voor de btw-administratie over het gebruik van onroerende zaken, elektronische diensten, telecommunicatiediensten en radio- en tv-omroepdiensten geldt een bewaartermijn van tien jaar inclusief het jaar van eerste ingebruikname. Dit is onder meer van belang als u heeft gekozen voor een btw-belaste levering van een of meer onroerende zaken.

Vorm voorziening voor uitgaven in 2017

Verwacht u in 2017 bepaalde (grote) uitgaven te doen, dan kunt u nu alvast de fiscale winst over 2016 drukken door een voorziening te vormen. Maar u mag alleen een voorziening vormen voor toekomstige uitgaven die hun oorsprong vinden in feiten en omstandigheden die zich hebben voorgedaan in 2016 of eerder. Bovendien moeten de

feiten en omstandigheden zijn toe te rekenen aan dat jaar. Ten slotte moet redelijk zeker zijn dat u de uitgaven zult maken. Overleg met uw adviseur of het vormen van een voorziening mogelijk is.

Herinvesteer op tijd

Als u in 2013 een bedrijfsmiddel heeft vervreemd en de boekwinst heeft gedoteerd aan de herinvesteringsreserve, moet u nog dit jaar een herinvestering doen. Als u dat nalaat, valt de herinvesteringsreserve in beginsel vrij in de winst. U moet daarover dan belasting betalen. Als de aanschaf van het nieuwe bedrijfsmiddel is vertraagd door bijzondere omstandigheden, kunt u de Belastingdienst verzoeken om de driejaartermijn te verlengen. Daarbij geldt als voorwaarde dat u kunt aantonen dat een begin is gemaakt aan de herinvestering.

Tip!

Het herinvesteringsvoornemen is een belangrijke eis voor het aanhouden van een herinvesteringsreserve. Leg uw herinvesteringsvoornemen vast in een schriftelijk stuk en doe dit aan het eind van ieder jaar totdat de herinvestering plaatsvindt.

Claim vergeten investeringsaftrek

Als u investeert in bedrijfsmiddelen kunt u naast de afschrijvingen een deel van het investeringsbedrag ten laste van de winst brengen (investeringsaftrek).

Investeringsaftrek kan de vorm hebben van kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA), van energie-investeringsaftrek (EIA) en van milieu-investeringsaftrek (MIA). Bent u vergeten de investeringsaftrek toe te passen in uw aangifte inkomstenbelasting voor het jaar 2011? Dan kunt u de inspecteur in 2016 alsnog verzoeken om ambtshalve vermindering. Dit ambtshalve verzoek om KIA, EIA of MIA moet namelijk binnen vijf jaar worden gedaan. Daarbij geldt dat de termijn aanvangt na het einde van het jaar waarin u de investeringsaftrek in aanmerking had kunnen nemen, ook al vond de investering plaats in een eerder jaar.

Wacht met verkoop van 2012 investering

Wilt u bedrijfsmiddelen verkopen die u in 2012 heeft aangeschaft en waarvoor u investeringsaftrek heeft toegepast? Het kan dan aan te raden zijn de verkoop uit te stellen tot begin 2017. U moet namelijk een deel van die aftrek terugbetalen via de desinvesteringbijtelling, als de vervreemding plaatsvindt binnen vijf jaar na het begin van het kalenderjaar waarin u de investering deed én de waarde van die bedrijfsmiddelen gezamenlijk hoger is dan 2.300 euro.

Verlies KIA niet

Als u van plan bent dit jaar nog te investeren in bedrijfsmiddelen, houd er dan rekening mee dat de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA) vervalt bij een investeringsbedrag in een kalenderjaar van meer dan 311.242 euro (bedrag 2016). Overweeg uitstel tot in 2017 bij mogelijke overschrijding van dit bedrag.

Let op!

Maakt uw onderneming deel uit van een samenwerkingsverband? Kijk voor het bepalen van de aftrek dan naar de totale investering van het samenwerkingsverband en niet naar de investering van elke onderneming afzonderlijk.

Dien tijdig aanvraag WBSO 2017 in

Wilt u de (loon)kosten van uw R&D-project verlagen? Dan kunt u een WBSO-tegemoetkoming aanvragen. Om in januari 2017 meteen gebruik te kunnen maken van de WBSO-tegemoetkoming, moeten bedrijven de aanvraag uiterlijk 30 november 2016 indienen. Als u zelfstandige bent, heeft u nog de tijd tot en met 1 januari 2017. Bedrijven mogen maximaal drie keer per jaar een aanvraag indienen. Voor zelfstandigen geldt geen maximum.

Tip!

De WBSO-regeling wordt met ingang van 2017 eenvoudiger. In de wet is verduidelijkt dat eindheffingsloon niet meetelt voor de berekening van het gemiddelde uurloon voor de WBSO-regeling.

Vennootschappen en dga's

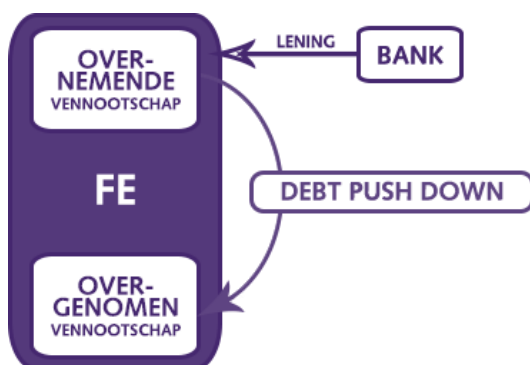
Stel winstneming uit

Als u een deel van de fiscale winst kunt uitstellen tot 2018, bijvoorbeeld door pas in dat jaar een bepaalde transactie uit te voeren, kunt u belasting besparen. In 2018 wordt namelijk de eerste schijf van de vennootschapsbelasting (20 procent tarief) verlengd van 200.000 euro naar 250.000 euro.

Wacht met verkoop vordering op BV

Wilt u een vordering op uw BV verkopen aan een ander? Of wilt u uw BV de opdracht geven haar schuld aan u af te lossen? Wacht dan daarmee tot na 1 januari 2017. Op die manier voorkomt u dat de fiscus het ontvangen geldbedrag betreft in uw box 3-vermogen in 2017.

Ontvoeg na debt-push-down

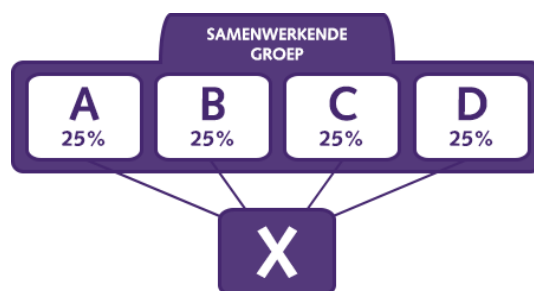
De huidige belastingwet stimuleert in beginsel holdings om binnen zeven jaar flink af te lossen op de schulden die zij zijn aangegaan voor de financiering van overnames van lichamen die tot dezelfde fiscale eenheid gaan

behoren. Door voldoende af te lossen heeft de overnemende vennootschap geen bovenmatige overnamerente die in aftrek is beperkt. Het is in 2016 echter mogelijk de termijn van zeven jaar te vernieuwen door de schuld binnen de fiscale eenheid over te dragen aan de overgenomen vennootschap. Dit noemt men een debt-push-down. Deze mogelijke verlenging van de zevenjaarstermijn is in het Belastingplan 2017 aangescherpt. Vanaf 1 januari 2017 wordt de termijn niet meer vernieuwd door een overdracht van de schuld binnen de fiscale eenheid. Dit verhindert de verlenging van de zevenjaarstermijn. Het lijkt er echter op dat men deze maatregel kan omzeilen door na de overdracht van de schuld aan de overgenomen vennootschap deze te ontvoegen. Overleg met uw adviseur wat u het beste kunt doen tegen de verscherping van de aftrekbeperking van overnamerenten.

Wijzig fiscale eenheid

Wie de fiscale eenheidsstructuur wil wijzigen, doet er goed aan dit zo mogelijk te doen vóór 1 januari 2017. Dankzij overgangsrecht blijft de aan te scherpen overnamerenteaftrekbeperking dan namelijk buiten beschouwing voor bepaalde belangen. Het gaat hier om verworven belangen in een maatschappij die vóór 1 januari 2012 tot de fiscale eenheid is gaan behoren. Wijzigt u de structuur na 31 december 2016, dan geldt het overgangsrecht niet.

Bewijs zakelijkheid rechtshandeling

Als een verbonden persoon of lichaam een lening verstrekt waarmee een vennootschap een 'besmette transactie' financiert, is de rente

over deze schuld in beginsel niet aftrekbaar. Vanaf 1 januari 2017 is sneller sprake van verbondenheid. Namelijk ook als een vennootschap deel uitmaakt van een 'samenwerkende groep' van vennootschappen die een belang heeft van minstens een derde in een andere vennootschap. De eerstgenoemde vennootschap moet wel zelf ook een belang in de laatstgenoemde vennootschap hebben. Tegenbewijs blijft mogelijk, namelijk als u aantoont dat aan de schuld en rechtshandeling overwegend zakelijke overwegingen ten grondslag liggen.

Let op!

Voorbeelden van besmette transacties zijn winstuitdelingen en teruggaven van kapitaal aan een verbonden lichaam en de verwerving/uitbreiding van een belang in een lichaam dat na de verwerving of uitbreiding een verbonden lichaam is.

Let op!

Er is geen wettelijke definitie van het begrip samenwerkende groep. Er is in ieder geval sprake van een samenwerkende groep als de materiële zeggenschap over de investering en het gezamenlijke belang in de overgenomen vennootschap berust bij een coördinerend (rechts)persoon en elke aandeelhouder onder min of meer vergelijkbare voorwaarden en in min of meer dezelfde verhouding eigen vermogen en (risicovolle) leningen verschaft.

Zet uw ab-verlies om in belastingkorting

Een verlies uit aanmerkelijk belang (ab) is te verrekenen met de positieve ab-inkomsten van het voorgaande kalenderjaar en de negen kalenderjaren na het verliesjaar. Maar u heeft niet zoveel aan de voorwaartse verliesverrekening als u uw ab heeft vervreemd, omdat u dan immers geen positief ab-inkomen kunt verwachten. U kunt de verdamping van uw ab-verlies in zo'n situatie voorkomen door de Belastingdienst te verzoeken het verlies om te zetten in een belastingkorting. Deze belastingkorting bedraagt 25 procent van het verlies uit aanmerkelijk belang dat u nog niet heeft kunnen verrekenen. De belastingkorting

verlaagt de belasting in box 1 van het kalenderjaar waarin u het verlies uit aanmerkelijk belang omzet in een belastingkorting. Een eventueel restant van de korting is te benutten in de zeven volgende jaren.

Tip!

Uitstellen van de omzetting van het ab-verlies in de korting betekent niet per definitie dat u meer tijd krijgt om de korting te benutten. U mag namelijk de belastingkorting uiterlijk toepassen in het negende jaar na het jaar waarin u het verlies uit aanmerkelijk belang heeft geleden.

Vraag naar inhoudingsvrijstelling

Als uw BV in 2016 dividend uitkeert aan een stichting, vereniging of aan een andere Nederlandse aandeelhouder die niet vennootschapsbelastingplichtig is, moet zij in beginsel dividendbelasting inhouden. De genoemde aandeelhouders zullen dan ook zelf de dividendbelasting moeten terugvragen. In de toekomst wordt een inhoudingsvrijstelling ingevoerd. Deze zal gelden ten aanzien van dividenden aan vergelijkbare lichamen binnen de EU/EER. De exacte datum van inwerkingtreding is nog onbekend. Vraag daarom uw adviseur om door te geven wanneer deze inhoudingsvrijstelling in werking treedt.

Let op!

Deze nieuwe inhoudingsvrijstelling zal in bepaalde gevallen niet gelden, bijvoorbeeld als een vrijgestelde beleggingsinstelling de opbrengstgerechtigde is.

Integrale belastingplicht voordelig?

Als de resultaten van de ondernemingsactiviteiten van een stichting of een vereniging onder bepaalde grenzen blijven, zijn deze lichamen in beginsel vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Maar als zij exploitatietekorten behalen met hun niet-ondernemingsactiviteiten, is opteren voor integrale belastingplicht misschien voordelig. In dat geval valt de winst te verrekenen met het exploitatietekort. Tot en

met 2016 moet u hiervoor een optieverzoek indienen binnen zes maanden na het einde van het betreffende jaar. Vanaf 2017 dient u het verzoek uiterlijk gelijktijdig in met het indienen van de aangifte vennootschapsbelasting.

Wees bewust van CRS

Vanaf 1 januari 2016 zijn financiële instellingen op grond van de Wet uitvoering Common Reporting Standard (CRS) in beginsel verplicht gegevens over rekeningen van in het buitenland belastingplichtige personen en organisaties te verstrekken aan de Belastingdienst. De fiscus zal ook persoonlijke gegevens zoals naam, adres en fiscale woonplaats ontvangen. De Belastingdienst stuurt zelf de gegevens over 2016 vanaf september 2017 door naar de belastingdiensten van andere CRS-landen.

Let op documentatieverplichting

Een topholding van een groep met vennootschappen over de grens is in beginsel verplicht om voor boekjaren die op of na 1 januari 2016 beginnen bepaalde extra documenten op te stellen. Daarbij moet u denken aan een landenrapport ('country-by-country report'), een groepsdossier ('master file') en een lokaal dossier ('local file'). Als de holding door grove schuld of opzet niet voldoet aan deze verplichting, riskeert zij een boete van maximaal 20.500 euro (bedrag 2016).

Let op!
Een landenrapport is pas verplicht als de multinationale groep een omzet van 750 miljoen of meer behaalt. Het groepsdossier en het lokaal dossier zijn pas verplicht als de omzet van de groep 50 miljoen euro of meer bedraagt.

Bepaal tijdig topzuster

De staatssecretaris van Financiën keurt onder voorwaarden goed dat twee Nederlandse zustermaatschappijen met een buitenlandse moedermaatschappij een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting aangaan. U moet in het verzoek aangeven welke zuster als

topmaatschappij fungeert. Dien uw verzoek tijdig in, want een fiscale eenheid kan niet eerder ingaan dan drie maanden vóór het tijdstip waarop het verzoek is ingediend. In 2017 wordt de goedkeuring verwerkt in de wet.

Bevries tijdig uw PEB

In 2017 wordt de fiscaal gefacilieerde opbouw van pensioen in eigen beheer (PEB) beperkt. Als u niet tijdig bent gestopt met het opbouwen van PEB, moet u belasting en revisierente betalen over de gehele pensioenvoorziening. U bent in ieder geval op tijd als u vóór 1 januari 2017 de nieuwe pensioenaanspraken vastlegt. Neem contact op met uw adviseur om u hierin bij te staan.

Tip!

De staatssecretaris van Financiën laat de mogelijkheid open om naderhand met het bevriezen van het pensioen te wachten tot (waarschijnlijk) 1 april 2017. Het is echter veiliger om vóór 1 januari 2017 wel uw PEB te laten bevriezen.

Bespreek afkoop PEB met partner

In de jaren 2017, 2018 en 2019 krijgt u de mogelijkheid om het verschil tussen de commerciële waarde en fiscale waarde van uw pensioen in eigen beheer (PEB) belastingvrij af te stempelen. Daarnaast kunt u de fiscale waarde van uw pensioen afkopen. Daarbij mag u in de genoemde jaren een korting van de fiscale waarde van de pensioenaanspraak toepassen. Met fiscale waarde wordt in beginsel bedoeld de waarde op de eindbalans van het boekjaar dat eindigde in 2015. Afkoop is echter uitsluitend mogelijk met toestemming van de partner. Wilt u overgaan tot afkoop, bespreek dit dan met uw partner.

Onderzoek oudedagsverplichting

In plaats van afkopen kunt u in 2017, 2018 of 2019 uw pensioen in eigen beheer (PEB) omzetten in een zogeheten oudedagsverplichting. U hoeft dan niet af te rekenen, maar verkrijgt een recht op belaste uitkeringen in de toekomst. Of deze

omzetting voordelig is, hangt onder meer af van uw leeftijd en uw box 3-vermogen. Ook het omzetten van het PEB in een oudedagsverplichting is echter alleen mogelijk met toestemming van de partner. Bespreek met uw adviseur of dit alternatief voor u het meest voordelig is.

Haal extern pensioen terug naar bv

Heeft u een deel van uw pensioen in eigen beheer (PEB) extern ondergebracht bij een verzekeraar? Dan kunt u in tot 1 april 2017 nog de waarde van het extern verzekerde pensioen zonder belastingheffing naar het eigenbeheerlichaam overhevelen. U moet dit pensioen wel als dga hebben opgebouwd. Vanaf 1 april 2017 kunt u niet meer uw extern verzekerde pensioen fiscaal geruisloos overdragen aan de bv.

Let op!
Of het voordelig is het extern verzekerde pensioen terug te halen naar het eigenbeheerlichaam is afhankelijk van een aantal factoren. Laat u gedegen adviseren. De verzekeraar kan voorwaarden stellen aan de overdracht naar de eigen bv, zoals gezondheidswaarborgen. Daarnaast moet rekening worden gehouden met eventuele afkoopkosten en het verlies van garanties.

Bewijs lager gebruikelijk loon

Net als elk jaar gaat ook dit jaar de Belastingdienst in beginsel ervan uit dat u als dga van uw BV een bepaald loon krijgt toegekend. De fiscus houdt daarbij bepaalde minimumbedragen aan. Hierbij bestaat een mogelijkheid voor het leveren van tegenbewijs. Weet u bijvoorbeeld aannemelijk te maken dat het loon dat gebruikelijk is voor de gewone dienstbetrekking, die het meest is te vergelijken met de arbeid die u verricht voor uw bv, lager is dan 44.000 euro? Dan moet de inspecteur uw loon stellen op 100 procent van dat gebruikelijke loon.

Tip!

De gebruikelijkloonregeling blijft buiten beschouwing als het gebruikelijk loon voor de werkzaamheden voor al uw BV's niet meer zou bedragen dan 5.000 euro. In dat geval hoeft uw BV u zelfs helemaal geen loon toe te kennen.

Start in 2017 met innovatie

Bent u van plan een BV op te richten om daarmee speur- en ontwikkelingswerk (S&O) te verrichten? Dan is het beter daarmee te wachten tot 2017. Vanaf 1 januari 2017 mag de BV namelijk desgewenst uw loon vaststellen op het wettelijke minimumloon. Deze faciliteit staat alleen open voor werkgevers die voor de toepassing van de S&O-afdrachtvermindering kwalificeren als starters. Voor deze kwalificatie is onder meer vereist dat de werkgever een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen inhoudingsplichtige was voor de loonbelasting.

Verricht zelf innovatiewerk

Voor boekjaren die op of na 1 januari 2017 beginnen, worden de voorwaarden voor het toepassen van de innovatiebox versoepeld. Men mag dan namelijk de innovatiebox alleen toepassen op kwalificerende voordelen. Het gaat hier om voordelen uit immateriële activa die voortkomen uit speur- en ontwikkelingswerk (S&O) waarvoor een S&O-verklaring is afgegeven (S&O-activum). Bovendien moet in beginsel een octrooi, kwekersrecht of vergelijkbaar recht zijn verleend voor dit S&O-activum. De hoogte van de kwalificerende voordelen is afhankelijk van de hoogte van de kwalificerende uitgaven. Uitgaven voor uitbestedingen aan verbonden lichamen vormen geen kwalificerende uitgaven.

Tip!
Kleine ondernemingen houden ook toegang tot de innovatiebox als hun S&O-activum geen octrooi of vergelijkbaar recht heeft opgeleverd. Een onderneming is klein als de voordelen die zij of haar groep heeft genoten uit S&O-activa over het desbetreffende jaar en de vier voorafgaande jaren vermeerderd met de verwervingskosten van die voordelen minder dan € 37,5 miljoen bedragen. Daarnaast moet het totaal aan netto-omzet van de BV (en haar groep) in die periode minder bedragen dan € 250 miljoen.

Bewaar oude VAR

Hoewel de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) per 1 mei 2016 is komen te vervallen, is het toch verstandig om een VAR die toen nog geldig was te bewaren. De Belastingdienst kan immers een boekenonderzoek houden en als de inspecteur meent dat een opdrachtgever ten onrechte geen loonbelasting heeft ingehouden, kan hij tot naheffing overgaan. De naheffingstermijn bedraagt in beginsel vijf jaar. Maar omdat de VAR van belang is voor de belastingheffing, moet u haar zeven jaar bewaren.

Handhaving Wet DBA opgeschort

De Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (Wet DBA) is in werking getreden op 1 mei 2016. Deze wet heeft tot veel kritiek geleid in de uitvoeringspraktijk. Onlangs heeft de staatssecretaris van Financiën besloten de handhaving van de Wet DBA op te schorten tot in ieder geval 1 januari 2018. De kans bestaat dat een nieuw kabinet voor een compleet andere regeling kiest.

Houd de lening met uw BV zakelijk

Als uw BV een lening aan u heeft verstrekt, is het verstandig na te gaan of die lening nog steeds voldoet aan de zakelijke leningsvoorwaarden. Deze controle is een stuk eenvoudiger als de lening schriftelijk is vastgelegd. Een aflossingsschema is een goed begin van een zakelijke lening. Daarnaast moet een zakelijke rente zijn overeengekomen en u moet zekerheden

hebben gesteld. Controleer ook of de overeengekomen afspraken in de leningsovereenkomst ook echt worden nageleefd. Een zakelijke lening kan namelijk door onzakelijk handelen van de betrokken partijen gedurende de looptijd van de lening alsnog een onzakelijke lening worden. De rente of eventueel verlies op zo'n geldverstrekking is dan niet aftrekbaar.

Tip!
Om te weten wat een zakelijke rente is, moet u nagaan wat een zakelijke derde onder het bestaande risico zou eisen als rentevergoeding.

Geef vergoeding van dochter op

Let op als uw BV een vergoeding ontvangt van een dochtermaatschappij waarin zij een deelneming houdt. Deze vergoeding is namelijk sinds 1 januari 2016 belast bij de moedermaatschappij als de dochtermaatschappij deze vergoeding kan aftrekken van haar fiscale winst. Geef dus deze vergoeding op in de aangifte vennootschapsbelasting van de moedermaatschappij. Anders klopt de aangifte niet met alle gevolgen van dien. Als u de vergoeding afboekt van de kostprijs van de deelneming, moet u een even groot bedrag rekenen tot de winst van de moedermaatschappij.

Let op!
De compartimenteringsleer geldt niet voor de bovenstaande vergoedingen. Dit betekent bijvoorbeeld dat de deelnemingsvrijstelling niet ziet op een vergoeding die de moedermaatschappij na 31 december 2015 ontvangt op een hybride lening die vóór 1 januari 2016 is aangegaan. Zelfs niet als die vergoeding betrekking heeft op winst uit 2015.

Let op beperkte deelnemingsverrekening

Normaal gesproken vervangt de deelnemingsverrekening de deelnemingsvrijstelling als een BV in een ander lichaam een deelneming aanhoudt ter belegging. Vergoedingen en betalingen uit een

laagbelaste beleggingsdeelneming vallen echter sinds 1 januari 2016 niet meer bij de moedermaatschappij onder de deelnemingsverrekening voor zover de dochtermaatschappij deze vergoedingen en betalingen kan aftrekken.

Wijziging VPB-plicht overheidslichamen

Tot 1 januari 2017 bestond een heffingslek ten aanzien van de belastingplicht voor overheidsbedrijven. Het ging hierbij om de voordelen uit activiteiten aan privaatrechtelijke overheidslichamen die het overheidsbedrijf in handen had. Meer specifiek betrof het de voordelen verkregen uit het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen. Vanaf 1 januari 2017 zijn deze voordelen belast als het privaatrechtelijke overheidslichaam het vermogensbestanddeel gebruikt voor belaste activiteiten.

Rond vereffening af in 2016

Als uw BV een maatschappij liquideert waarin zij een deelneming houdt, valt het liquidatieverlies onder voorwaarden niet onder de deelnemingsvrijstelling. Een belangrijke voorwaarde is dat de vereffening is voltooid in het jaar waarin uw BV het liquidatieverlies wil aftrekken. Rond dus de vereffening nog in 2016 af als u het liquidatieverlies nog in 2016 wilt aftrekken. Stel de verrekening juist uit als u prefereert het liquidatieverlies in 2017 te laten vallen. Het voordeel van verliesneming in 2017 is dat het verlies tot en met 2026 in plaats van 2025 verrekenbaar blijft.

IB-ondernemer

Besteedt u genoeg tijd aan uw zaak?

Als u als ondernemer voldoet aan het uren criterium, staan verschillende faciliteiten in de inkomstenbelasting voor u open. Daarbij kunt u denken aan de ondernemersaftrek en de mogelijkheid om te doteren aan de oudedagsreserve. De meeste ondernemers moeten per kalenderjaar minstens 1.225 uur en meer dan 50 procent van hun totale arbeidstijd aan hun onderneming besteden. Zij moeten dit ook aannemelijk kunnen maken, bijvoorbeeld met een urenadministratie.

Let op!
Als u niet het gehele kalenderjaar ondernemer bent omdat u bijvoorbeeld halverwege het jaar bent gestart, mag u de 1.225 uren niet herrekenen naar de periode van ondernemen. U dient dan in de (kortere) periode dat u ondernemer bent toch minimaal 1.225 uren aan uw onderneming te besteden.

Denk aan kosten in de aanloopfase

Ook als u nog niet de status van ondernemer heeft verkregen, doet u er goed aan om de bewijzen van de gemaakte kosten (bonnetjes, facturen en dergelijke) te bewaren. De kosten en lasten die verband houden met het opstarten van de onderneming die zijn gemaakt in de vijf kalenderjaren vóór het eerste jaar als ondernemer, zijn namelijk aftrekbaar als aanloopverliezen. Deze kosten en lasten zijn alleen aftrekbaar voor zover er geen opbrengsten tegenover staan en zij niet op andere wijze zijn afgetrokken of aftrekbaar waren van het inkomen uit werk en woning.

Let op!
Voor het bestaan van een onderneming is wel van belang dat er een redelijke verwachting is dat de activiteiten op een gegeven moment winst gaan opleveren. Als het te verwachten is dat de kosten de baten niet zullen overtreffen, is geen sprake van winst uit onderneming.

Verlaag de IB door OR-dotatie in 2016

Als u aan het uren criterium voldoet en op 1 januari 2016 jonger was dan 65 jaar plus zes maanden, mag u aan de oudedagsreserve (OR) doteren. Dit verlaagt dan nog de inkomstenbelasting voor het jaar 2016. Deze dotatie bedraagt in 2016 9,8 procent van uw winst uit onderneming vóór de OR-dotatie, maar maximaal 8.774 euro. De toevoeging aan de OR is bovendien gemaximeerd tot het bedrag waarmee het ondernemingsvermogen aan het einde van het kalenderjaar de OR aan het begin van het kalenderjaar te boven gaat. Eventueel kunt u een privéstorting doen in uw onderneming om uw ondernemingsvermogen wat op te krikken.

Let op!
Met het vormen van een OR zet u niet daadwerkelijk geld opzij, maar reserveert u een deel van de winst. De reservering zorgt voor uitstel (en dus geen afstel!) van de belastingheffing over dat deel.

Tip!
Als u echt wat wilt opbouwen aan oudedagsvoorzieningen, kunt u de OR laten vrijvallen en een lijfrentepolis of vergelijkbaar spaarproduct aanschaffen. De OR-vrijval is progressief belast, maar dit progressieve tarief wordt enigszins verzacht door de MKB-winstvrijstelling van 14 procent van de winst. De lijfrentepremie is aftrekbaar tegen het progressieve tarief (en wordt niet beperkt door de MKB-winstvrijstelling). Over de toekomstige lijfrente-uitkeringen zal dan wel belastingheffing plaatsvinden.

Voorkom verliesverdamping

Als u nog invloed kunt uitoefenen op de hoogte van de fiscale winst, houd dan rekening met nog te verrekenen verliezen. Het nemen van fiscale winst is aan te raden als u nog een verrekenbaar verlies heeft uit 2007. Voor zover u dit verlies niet kunt verrekenen in 2016, verdampt het per 1 januari 2017.

Neem winst op in grondslag arbeidskorting

Hoewel de arbeidskorting door sommigen vooral geassocieerd wordt met inkomsten uit dienstbetrekking, behoort ook de winst uit onderneming (vóór ondernemersaftrek en MKB-winstvrijstelling) tot de grondslag van deze heffingskorting. Echter dit geldt niet voor de winst die men als medegerechtigde geniet uit een onderneming. Het maximumbedrag van de arbeidskorting van 3.103 euro (2016) wordt per 2017 verhoogd en bedraagt dan 3.223 euro. Daarnaast vindt per 2017 een verlaging plaats van het startpunt van de afbouw van de arbeidskorting en het afbouwpercentage.

Los schuld bedrijfsmiddel familie af

In beginsel kunt u geen investeringsaftrek toepassen voor verplichtingen die u bent aangegaan met onder andere bloed- en aanverwanten in de rechte lijn of personen die tot uw huishouden behoren. De fiscus kan deze beperking onder voorwaarden achterwege laten. Een belangrijke voorwaarde is dat het om reële verplichtingen gaat. Ook mag de investering in beginsel niet zijn bedoeld om het percentage van de investeringsaftrek te beïnvloeden. Let wel op, want de fiscus past de desinvesteringbijtelling toe als de verplichting tegenover de bloed- of aanverwant niet is nagekomen of is veranderd binnen vijf jaar na aanvang van het kalender(boek)jaar waarin de verplichting was aangegaan. Bent u in 2012 zo'n verplichting aangegaan, zorg er dan voor dat u vóór 1 januari 2017 de verschuldigde rente en

aflossing betaalt. Of maak aannemelijk dat de afwijking van wat overeengekomen is op zakelijke gronden berust.

Btw en overdrachtsbelasting

Debiteur betaalt niet? Vraag btw terug

Met ingang van 1 januari 2017 kunt u de btw op oninbare vorderingen eerder en sneller terugvragen bij de Belastingdienst. Onder de nieuwe regeling verkrijgt u als crediteur uiterlijk één jaar (nu twee jaar) na het opeisbaar worden van een vordering recht op teruggaaf. Ook hoeft u niet langer een separaat teruggaafverzoek in te dienen, maar kunt u het bedrag van de teruggaaf in mindering brengen op de periodieke btw-aangifte. De termijn van één maand blijft wel bestaan. Dat betekent dat u de btw-teruggaaf binnen één maand na afloop van het tijdvak waarin duidelijk is dat uw factuur niet meer betaald zal worden in de aangifte moet verwerken. Als de oninbare vordering op een later tijdstip alsnog wordt betaald, moet u de eerder op de aangifte in mindering gebrachte btw opnieuw op aangifte voldoen.

Let op!

Op grond van overgangsrecht worden vorderingen die vóór 1 januari 2017 al opeisbaar zijn, als oninbaar aangemerkt op 1 januari 2018, voor zover het verschuldigde bedrag op die datum nog niet is ontvangen. Wanneer het eerder, in de loop van 2017, al duidelijk is dat dergelijke vorderingen oninbaar zijn, ontstaat al op dat moment het recht op teruggaaf.

Debiteur: betaal btw tijdig terug

Wanneer een afnemer de factuur niet betaalt, moet hij een correctie toepassen voor de terugbetaling van de btw die hij in aftrek heeft gebracht. Die correctie moet onder de huidige

regeling plaatsvinden bij het verstrijken van twee jaar na het opeisbaar worden van de vordering, voor zover deze dan nog niet is betaald. Met ingang van 1 januari 2017 moet de correctie plaatsvinden binnen één jaar. Dit geldt voor alle vorderingen die vóór 1 januari 2017 opeisbaar zijn geworden en nog niet zijn betaald.

Houd rekening met verruiming begrip 'bouwterrein'

Het begrip bouwterrein in de Wet omzetbelasting wordt per 1 januari 2017 verruimd. Per die datum is sprake van een bouwterrein als uit de beoordeling van alle omstandigheden blijkt dat het terrein daadwerkelijk bestemd is om te worden bebouwd. Daarbij wordt ook de intentie van partijen meegenomen, mits deze met objectieve gegevens (zoals een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit) kan worden onderbouwd. Door deze verruiming is eerder sprake van een levering van een bouwterrein die belast is met btw, maar vrijgesteld van overdrachtsbelasting.

Nog steeds recht op sportvrijstelling?

De diensten van watersportorganisaties die geen winst beogen vallen voor wat betreft de watersport onder de btw-sportvrijstelling. Vanaf 2017 wordt de vrijstelling verruimd en geldt deze ook voor niet-winstbeogende watersportverenigingen met personeel dat werkzaamheden verricht aan vaartuigen en voor het beschikbaar stellen van lig- en bergplaatsen voor vaartuigen. Naast deze verruiming is er ook een beperking. De sportvrijstelling geldt vanaf 2017 niet voor het ter beschikking stellen van lig- en bergplaatsen voor zover deze plaatsen worden gebruikt door vaartuigen voor recreatief gebruik. Ga na wat deze wijziging voor u betekent.

Registreer tijdig voor aan MOSS

Levert u digitale diensten aan particulieren in andere EU-landen, dan kunt u ook in 2017

gebruikmaken van de mini-one-stop-shop-regeling (MOSS). De btw die u over deze diensten moet betalen, hoeft u dan maar in één EU-land aan te geven, bijvoorbeeld Nederland. U moet zich hiervoor wel digitaal registreren met het formulier '[Verzoek registratie in Nederland voor betalen btw in EU-landen](#)'. In het registratieformulier geeft u de gewenste ingangsdatum aan en vanaf die datum moet u uiterlijk 20 dagen na afloop van het kwartaal een btw-melding doen en de btw betalen. Heeft u al eerder een digitale dienst geleverd, dan moet u zich uiterlijk aanmelden op de 10de van de maand die volgt op de maand waarin u de dienst heeft geleverd.

Let op!
Meldt u zich na de tiende dag aan, dan loopt u het risico dat de MOSS-regeling niet voor alle digitale diensten kan worden toegepast. In dat geval moet u zelf contact opnemen met de belastingdienst van het EU-land waar de dienst is verricht en daar navragen of u zich daar moet registreren.

Vraag EU-btw over 2016 terug

Als u in 2016 btw heeft betaald in een ander EU-land en deze nog niet heeft teruggevraagd, kunt u alsnog een teruggaafverzoek indienen via het elektronisch portaal bij de Nederlandse Belastingdienst. U moet dit wel uiterlijk 30 september 2017 doen. In de brochures '[Vereisten voor verzoek om teruggaaf btw uit andere EU-landen](#)' en '[Toelichting bij het verzoek om teruggaaf btw uit andere EU-landen](#)' leest u welke voorwaarden de verschillende EU-landen hanteren voor de teruggaaf van btw.

Controleer uw btw-aangiften

Ga na of u btw-correcties moet doorvoeren voor bijvoorbeeld het privégebruik van elektriciteit, gas en water maar ook het privégebruik van de auto van de zaak. Heeft u over 2016 te weinig btw aangegeven? Geef deze dan alsnog vóór 1 april 2017 aan met het formulier '[Suppletie Omzetbelasting](#)'. U betaalt dan na ontvangst van de

naheffingsaanslag geen belastingrente (4 procent in 2016) over het verschuldigde bedrag. Uw adviseur kan u meer hierover vertellen.

Tip!
Correcties van meer dan € 1.000 moet u met het suppletieformulier doorgeven. Correcties van € 1.000 of minder mag u verwerken in uw eerstvolgende aangifte omzetbelasting. U ontvangt dan geen naheffingsaanslag of afzonderlijke teruggaafbeschikking voor de correctie. Let wel, de correctiegrens van € 1.000 geldt niet voor correcties op de kleineondernemersregeling.

Let op!
De Belastingdienst controleert op grond van het landelijk project 'Inning belastingsschulden btw' nog steeds op het tijdig suppleren van btw-schulden. Als er onverklaarbare verschillen worden geconstateerd tussen de btw-aangiften en de aangifte inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting, kan een onderzoek volgen. Het opzettelijk niet betalen en niet suppleren wordt beboet.

Houd de herzieningstermijn in de gaten

Naarmate u langer in het bezit bent van een bedrijfsmiddel, is de kans groter dat u zich van bepaalde verplichtingen niet bewust bent/blijft. Denk bijvoorbeeld aan de btw-herzieningstermijn van tien jaar voor onroerende zaken en vijf jaar voor roerende zaken (andere bedrijfsmiddelen). Heeft u in 2016 geïnvesteerd in een bedrijfsmiddel en de btw daarover afgetrokken als voorbelasting? Dan moet u aan het eind van dit jaar en de komende negen jaren (vier jaren voor roerende zaken) toetsen of het gebruik waarvan u oorspronkelijk was uitgegaan nog overeenkomt met het werkelijke gebruik. U moet corrigeren als het werkelijke gebruik meer dan 10 procent verschilt van het door u 'ingeschatte' gebruik.

KOR-ontheffing? Dien uw verzoek nu in

Heeft u een eenmanszaak of bent u maat of firmant in een maatschap respectievelijk vennootschap onder firma? Dan kunt u in

aanmerking komen voor de kleine ondernemingsregeling (KOR) als de verschuldigde btw na aftrek van voorbelasting 1.883 euro is of minder. Verwacht u in 2017 1.345 euro of minder btw te betalen? Dan hoeft u geen btw meer te betalen. Daarnaast kunt u verzoeken om ontheffing voor administratieve verplichtingen. U hoeft dan in beginsel ook geen btw-aangifte te doen.

Tip!
Als uw verzoek is goedgekeurd, gaat de ontheffing in per 1 januari 2017. Dien uw verzoek voor 2017 dus zo snel mogelijk in!

Overweeg een F.E. met de topholding

Natuurlijke personen en lichamen die in Nederland zijn gevestigd en die financieel, economisch en organisatorisch nauw met elkaar zijn verbonden, mogen een fiscale eenheid voor de btw vormen. Men kan dan onderling leveringen verrichten zonder dat daarover btw moet worden gefactureerd. Van een fiscale eenheid is overigens sprake vanaf het moment waarop aan alle wettelijke vereisten is voldaan. U mag onder voorwaarden ook een fiscale eenheid aangaan met een topholding, ook al is die strikt genomen geen btw-ondernemer. Wilt u al in 2017 een fiscale eenheid aangaan, zorg dan ervoor dat de holding binnen het concern een sturende en beleidsbepalende functie vervult.

Tip!
De overige voorwaarden voor het vormen van een fiscale eenheid met een topholding zijn vastgelegd in de [holdingresolutie van 18 februari 1991](#).

Denk aan de 90 procent verklaring

Heeft u in 2015 een onroerende zaak gekocht, en samen met de verkoper geopteerd voor een btw-belaste levering? U moet dan binnen vier weken na afloop van het boekjaar volgend op het boekjaar van levering (dus vóór 30 januari 2017) een verklaring uitreiken aan de verkoper en de inspecteur. In die verklaring staat dan vermeld of u de onroerende zaak al dan niet

gebruikt voor doeleinden waarvoor minstens 90 procent recht op btw-aftrek bestaat. Als u niet meer aan het 90 procent-criterium voldoet, wordt de levering alsnog geacht vrij te zijn van btw. Hierdoor vervalt bij de verkoper het recht op btw-aftrek. Hij moet de btw dan terugbetalen aan de Belastingdienst.

Tip!
Maak in de koopovereenkomst duidelijke afspraken over eventuele btw-schade als de optie voor btw-belaste levering komt te vervallen. In de koopovereenkomst kan bijvoorbeeld worden geregeld dat de koper de btw-schade vergoed aan de verkoper als hij niet meer voldoet aan de 90 procent-norm.

Vorder te veel afgedragen btw terug

Komt u tijdens een controle van uw btw-administratie erachter dat u dit jaar te veel btw heeft afgedragen, dan kunt u dit corrigeren met het formulier '[Suppletie omzetbelasting](#)'. Gaat het om btw die u in 2011 per abuis heeft afgedragen, dan is 2016 uw laatste kans om dit alsnog te corrigeren. Met het formulier 'Suppletie omzetbelasting' kunt u namelijk alleen de btw terugvragen die u in de afgelopen vijf jaar te veel heeft aangegeven en betaald. U kunt het suppletieformulier invullen en verzenden op het beveiligde gedeelte van de website van de Belastingdienst of downloaden.

Maandelijks btw-aangifte doen?

Een grote groep ondernemers doet de btw-aangifte één keer per kwartaal. Krijgt u structureel btw terug, dan kunt u makkelijk een liquiditeitsvoordeel behalen door maandelijks aangifte te doen. U moet hiervoor wel een verzoek indienen bij uw belastingkantoor.

Tip!
Met de app Btw-Alert ontvangt u een berichtje als het weer tijd is om aangifte te doen. Daarnaast zet de app een herinnering in uw agenda.

Werkgever

Controleer aansluiting loon- en financiële administratie

Aan het einde van het jaar is het altijd raadzaam om te controleren of de loonadministratie en de financiële administratie op elkaar aansluiten. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat één of meer (belaste) vergoedingen zijn uitbetaald die per abuis niet zijn gemeld in de loonadministratie. Er zijn in dat geval over deze vergoedingen geen loonheffingen ingehouden, dan wel eindheffingen afgedragen. Bij het maken van de aansluiting tussen loon- en financiële administratie komen zulke afwijkingen aan het licht. U kunt de verschuldigde loonheffingen alsnog afdragen, eventueel in de vorm van eindheffing.

Tip!
Controleer meteen of u vergoedingen heeft aangewezen als eindheffingsbestanddeel. Zo voorkomt u discussie over naheffing. De Belastingdienst stelt zich namelijk op het standpunt dat u gedurende het kalenderjaar vergoedingen expliciet moet aanwijzen als eindheffingsbestanddeel als u ze wilt opnemen in de vrije ruimte.

Benut de vrije ruimte volledig

Veel werkgevers benutten de vrije ruimte van de werkkostenregeling niet goed omdat zij bang zijn deze te overschrijden. Dat is onnodig. De vrije ruimte is 1,2 procent (cijfer 2016 en 2017) van de fiscale loonsom. Heeft u vrije ruimte over? Benut die bijvoorbeeld voor het kerstpakket. Bekijk ook alvast of u in 2017 rekening moet houden met extra

werkkosten ten opzichte van het afgelopen jaar.

Tip!
Als u de eindheffing al in de loop van 2016 heeft betaald en u achteraf ontdekt dat het teveel of te weinig was, kunt u dat nog uiterlijk in de aangifte loonheffingen over het 1e tijdvak van 2017 corrigeren. Maak daar gebruik van!

Richt een personeelsfonds op

Uitkeringen en verstrekkingen uit een personeelsfonds (ook wel sociaal ondersteuningsfonds genoemd) zijn onder voorwaarden belastingvrij. Hiermee kunt u uw werknemers bijvoorbeeld voordelig steunen in financieel krappe tijden. Eén van de voorwaarden is dat tussen het moment van oprichting en het jaar waarin de uitkeringen worden gedaan (met een maximumperiode van vijf jaar), de werkgever niet meer mag hebben bijgedragen dan de werknemers gezamenlijk. De vrijstelling geldt ook als het fonds nog geen vijf jaar bestaat. Als u nog in 2016 een personeelsfonds opricht, kunt u daar in 2017 al gebruik van maken.

Let op!
De bijdragen van een werknemer aan het personeelsfonds houdt u in op het nettoloon.

Oud- of nieuwjaarsborrel op kantoor

Een personeelsfeest – zoals een nieuwjaarsborrel – kan onder de werkkostenregeling onbelast blijven als u dit op de werkplek organiseert. Dat geldt ook voor de drankjes die de werknemers op de borrel consumeren. Kiest u daarentegen voor een externe locatie, dan zijn het personeelsfeest en de consumpties eindheffingsloon en wel tegen de factuurwaarde. U kunt hiervoor de vrije ruimte gebruiken. Houd uw borrel daarom in uw kantine en laat deze mooi versieren!

Tip!
De verstrekte consumpties zijn onbelast, ook voor werknemers van andere vestigingen,

Let op!

Maaltijden bij een personeelsfeest kunt u niet vrij verstrekken. Het normbedrag is € 3,25 (2016). U kunt dit wel aanwijzen als eindheffingsloon, locaties of kantoren en voor werknemers van andere werkgevers, met wie u de concernregeling toepast.

Houd de werknemers fit

Duurzame inzetbaarheid van werknemers wordt steeds belangrijker. Bewegen is goed voor de gezondheid. Stimuleer daarom de goede voornemens van uw werknemers om in 2017 meer te bewegen. Bied als u daarvoor de ruimte heeft bijvoorbeeld bedrijfsfitness, staplekken of bewegingsmeubilair op uw kantoor aan. Voorzieningen op de werkplek zijn namelijk onbelast.

Let op!

Bedrijfsfitness buiten de werkplek is belast loon. U kunt het wel onderbrengen in de vrije ruimte.

Kies voor de concernregeling

Wilt u voor 2016 nog gebruik maken van de concernregeling? Dat kan zeker de moeite waard zijn. U hoeft dat niet voor het einde van het jaar te doen. U kunt daar zelfs nog voor kiezen bij de aangifte over het eerste tijdvak van 2017. Als u de concernregeling toepast hoeft u binnen uw concern niet langer een splitsing te maken tussen vergoedingen en verstrekkingen die deels voor werknemers van het ene concernonderdeel zijn en deels voor een ander. In concernverband opererende inhoudingsplichtigen kunnen in de werkkostenregeling gebruikmaken van de concernregeling, als sprake is van een aandelenbelang van minstens 95 procent.

Tip!

Voor de toepassing van de concernregeling is ook sprake van een concern als twee of meer stichtingen gedurende het gehele kalenderjaar in financieel, organisatorisch en economisch opzicht zo met elkaar zijn verweven, dat zij een eenheid vormen.

Controleer sectorindeling en premies

Eind 2016 ontvangt u van de Belastingdienst een beschikking met de sectorindeling en de premies voor de werknemersverzekeringen voor 2017. Controleer of de sectorindeling klopt met de activiteiten van uw bedrijf. Indeling in een verkeerde sector kan grote financiële gevolgen hebben. En als de sectorindeling wel juist is, kunnen de premies werknemersverzekeringen toch verkeerd zijn berekend. Reken dus ook de premies na!

Dien tijdig modelgarantieverklaring in

Werkgevers kunnen op 1 januari 2017 alleen maar eigenrisicodragers voor de WGA zijn voor het gehele WGA-risico (WGA-Vast en WGA-Flex). Tot nu toe hadden eigenrisicodragers alleen het WGA-vast risico. Als u in 2017 eigenrisicodrager wilt blijven voor de WGA moet u om die reden opnieuw een garantieverklaring indienen bij de Belastingdienst. Gebruik hiervoor het formulier '[de modelgarantieverklaring \(vanaf 1 januari 2017\) bij de aanvraag eigenrisicodragerschap voor de WGA](#)'. Deze modelgarantieverklaring moet uiterlijk 31 december 2016 bij de Belastingdienst binnen zijn.

Heeft u recht op premiekortingen?

Werkgevers worden beloond als zij mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie in dienst nemen. Tot 2018 heeft u onder voorwaarden recht op premiekortingen als u oudere of arbeidsongeschikte werknemers in dienst neemt of al eerder in dienst heeft genomen. Hetzelfde geldt als een jongere uitkeringsgerechtigde tussen de 18 en 27 jaar voor 1 januari 2016 bij u in dienst trad. Controleer of u alle premiekortingen waarop u in 2016 recht heeft, al heeft geclaimd.

Let op!

U kunt premiekortingen niet doorschuiven naar het vorige of volgende kalenderjaar.

Profiteer in 2017 al van het lage inkomensvoordeel

In 2018 vervallen de huidige premiekortingen voor oudere werknemers en arbeidsgehandicapte werknemers en komen in plaats daarvan loonkostenvoordelen (zie tabel).

In 2017 kunt u al gebruikmaken van een andere nieuwe regeling, het lage-inkomensvoordeel. U ontvangt een tegemoetkoming als u werknemers in dienst heeft met een relatief laag loon. Het moet dan wel gaan om banen van ten minste 1248 uur op jaarbasis.

Huidige en nieuwe tegemoetkomingen		
Doelgroep	Huidige premie-korting (tot 2018)	Nieuwe maximum tegemoetkoming (2017/2018)
Lage-inkomensvoordeel		
100 – 120% WML (LIV)	-	€ 2.000
110 – 125% WML (LIV)	-	€ 1.000
Loonkostenvoordeel		
Ouderen 56+	€ 7.000	€ 6.000
Arbeidsgehandicapten	€ 7.000	€ 6.000
Banenaafpraak	divers	€ 2.000

Tip
In 2017 is samenloop tussen de huidige premiekortingen en het lage-inkomensvoordeel mogelijk. U kunt beide tegemoetkomingen ontvangen voor een werknemer die kwalificeert voor een premiekorting en het lage-inkomensvoordeel.

AOW-leeftijd verder omhoog

Heeft uw onderneming oudere werknemers in dienst, dan moet u rekening houden met de verhoging van de AOW-leeftijd. Per 1 januari 2017 stijgt de AOW-leeftijd naar 65 jaar en 9 maanden. Dit betekent niet alleen dat sommige werknemers drie maanden later recht krijgen op AOW dan nu het geval is, maar ook dat zij normaliter drie maanden langer bij uw onderneming in dienst moeten blijven.

Tip!
Uw werknemers kunnen gemakkelijk zelf hun AOW-gerechtigde leeftijd berekenen met [deze tool](#).

Orden uw werknemersadministratie

Voordat u uw loonadministratie over 2016 afsluit moet u als werkgever een en ander controleren. Controleer in elk geval of u van iedere werknemer een kopie heeft van het identificatiebewijs. Zorg er ook voor dat u alle rekeningen van verstrekkingen aan werknemers en declaraties van aan werknemers vergoede kosten op orde heeft.

Let op!
Als u de identiteit van uw werknemer niet op de juiste manier kunt vaststellen, past u het anoniementarief toe. Anders kunt u direct, zonder strafprocedure, een verzuimboete van maximaal € 5.278 krijgen.

Zorg voor een goede administratie rondom uitzendkrachten

Controleer aan het einde van het jaar of uw administratie rondom uitzendkrachten en andere medewerkers die niet bij uw onderneming in dienst zijn (zoals gedetacheerden), volledig is. U moet namelijk van al deze medewerkers de identiteit controleren, bijhouden hoeveel loon en vakantiebijslag zij hebben ontvangen én hoeveel uren zij hebben gewerkt. De Inspectie SZW kan bedrijven die geen goede administratie voeren bij een controle een boete opleggen van maximaal 12.000 euro.

Tip!
U mag op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens van uitzendkrachten geen kopie van het identiteitsbewijs vragen. Noteer daarom bij de controle het soort identiteitsbewijs, nummer en geldigheidsduur.

Let op de aanzegtermijn

Zijn er tijdelijke contracten die begin 2017 aflopen, bedenk dan nu al of u wilt verlengen en of u in 2016 nog moet aanzeggen. Sinds begin 2015 moet u namelijk een werknemer met een tijdelijk contract van zes maanden of langer minimaal een maand voorafgaand aan

de einddatum van een arbeidsovereenkomst schriftelijk meedelen of het contract al dan niet wordt verlengd en onder welke voorwaarden. Doet u het niet of te laat, dan kan de werknemer een schadevergoeding van maximaal een bruto maandsalaris eisen.

Let op!
Het schriftelijkheidsvereiste strekt, net als bij bijvoorbeeld het concurrentiebeding, tot bescherming van de werknemer. U moet kunnen bewijzen dat de werknemer de schriftelijke aanzegging tijdig heeft ontvangen. Doe het om die reden bijvoorbeeld per e-mail, aangetekende brief of overhandig de aanzegbrief en laat daarbij voor ontvangst tekenen.

Wijzig uw aangiftetijdvak op tijd!

Als u in 2017 een ander aangiftetijdvak wilt gebruiken voor de loonheffingen, bijvoorbeeld omdat u het loon voortaan vierwekelijks uitbetaalt aan het personeel, moet u hiertoe een verzoek indienen bij de Belastingdienst. Dit kunt u doen met behulp van het formulier '[Wijziging aangiftetijdvak loonheffingen](#)'. Zorg ervoor dat dit formulier uiterlijk 14 december 2016 binnen is bij de fiscus. Wordt uw aanvraag na deze datum ontvangen, dan kunt u pas in 2018 een ander aangiftetijdvak gebruiken.

Commissaris met ROW? Opt-in!

De afschaffing van de fictieve dienstbetrekking voor commissarissen wordt per 1 januari 2017 in de wet opgenomen. Vooruitlopend daarop kon sinds 1 mei 2016 al een verzoek worden ingediend om de fictieve dienstbetrekking niet toe te passen. Per 1 januari geldt het omgekeerde: commissarissen die geen ondernemer zijn kunnen desgewenst onder de loonbelasting blijven vallen. Daarvoor moeten zij samen met de inhoudingsplichtige een [opting-in verzoek](#) indienen. Doe dat op tijd, dus voordat u voor de eerste keer loonbelasting en premievolksverzekeringen inhoudt!

Tip!
Opting-in is bijvoorbeeld zinvol als een buitenlandse commissaris gebruik wil maken van de 30%-regeling.

Verleg inhoudingsplicht binnen concern

Verleggen van de inhoudingsplicht van een buitenlands concernonderdeel naar een Nederlands concernonderdeel kan nu alleen als het buitenlandse concernonderdeel bemiddelt bij de tewerkstelling van de werknemer in Nederland. Die voorwaarde vervalt per 1 januari 2017. Vanaf 2017 kan elk buitenlands concernonderdeel dat in Nederland inhoudingsplichtig is deze inhoudingsplicht verleggen naar een Nederlands concernonderdeel dat daartoe bereid is. Daarmee kan een Nederlands concernonderdeel een buitenlands concernonderdeel een hoop administratief gedoe uit handen nemen.

Let op met 30%-regeling

Heeft u werknemers in dienst die eind 2016 vijf jaar gebruikmaken van de 30%-regeling? Dan moet u voor deze mensen voor het eerst gaan beoordelen of zij aan de nieuwe voorwaarden uit 2012 voldoen. Halen zij de salarisnorm nog? Voor 2016 is deze norm vastgesteld op 36.889 euro aan belastbaar loon op jaarbasis. Dit tenzij een verlaagde norm van toepassing is. Als het salaris van een werknemer maar net onder de norm is, kunt u overwegen om de 30%-vergoeding iets te verlagen, zowel contractueel als in de salarisadministratie, zodat de salarisnorm nog wel wordt gehaald.

Let op!
Ook werknemers die bijvoorbeeld dit jaar in deeltijd zijn gaan werken of 30 jaar zijn geworden voldoen misschien niet meer aan de salarisnorm.

Auto

Let op nieuwe CO₂-uitstootgrenzen

De zeven bijtellingscategorieën voor het privégebruik van de auto van de zaak worden met ingang van 1 januari 2017 teruggebracht naar drie categorieën (4 procent, 22 procent en 35 procent). De bijtelling van 4 procent blijft gehandhaafd. Het algemene bijtellingspercentage wordt verlaagd van 25 procent naar 22 procent. En voor auto's die meer dan 15 jaar geleden voor het eerst in gebruik zijn genomen, blijft de bijtelling van 35 procent gelden.

CO ₂ -grenzen	Bijtelling	Bijtelling
0 g/km	4%	4%
1 - 50 g/km	15%	22%
51 - 106 g/km	21%	22%
> 106 g/km	25%	22%

Let op!
De lagere bijtelling voor auto's die vóór 1 juli 2012 voor het eerst op naam zijn gezet, verloopt per 1 januari 2019.

Koop in 2016 nog een plug-in hybride

Wilt u een nieuwe plug-in hybride met een CO₂-uitstoot van 1 t/m 50 gram? Dan is het verstandig om dit voor 31 december 2016 te regelen. Voor auto's met een datum van eerste toelating op de weg van uiterlijk 31 december 2016 geldt namelijk gedurende 60 maanden de lagere bijtelling van 15 procent. Wacht u tot 2017, dan geldt 60 maanden lang een bijtelling van 22 procent. De periode van 60 maanden begint overigens te lopen vanaf de eerste dag van de maand volgend op die waarin de auto voor het eerst op naam is gezet in het kentekenregister.

Tip!
Gelet op de garantie van 4% bijtelling tot 2020 en de BPM- en MRB-vrijstelling, is de nul-emissie auto de beste optie.

Reguliere auto kopen? Wacht tot 2017

Gaat u niet mee in de hype en kiest u liever voor een nieuwe milieuvriendelijke auto? Dan is het verstandig om de aankoop uit te stellen tot 2017. Voor auto's met een datum van eerste toelating op de weg van uiterlijk 31 december 2016 geldt per 1 januari 2017 namelijk de bijtelling van 25 procent in plaats van de lagere bijtelling van 22 procent.

Tip!
Het verschil tussen het bijtellingspercentage van 22% en 25% zou een ongelijke behandeling van gelijke gevallen opleveren. Er wordt op dit moment dan ook gekeken op welke wijze een procedure het snelst kan leiden tot een uitspraak van de Hoge Raad. Een belangrijke ontwikkeling om in de gaten te houden dus.

Geef privégebruik auto aan in uw aangifte

U kunt alle in 2016 in rekening gebrachte btw op de aanschaf, onderhoud en het gebruik van de zakelijke auto in aftrek brengen, zolang de auto wordt gebruikt voor belaste omzet. Heeft u de auto dit jaar ook voor privédoeleinden gebruikt, dan moet u voor dit privégebruik een correctie toepassen in uw laatste btw-aangifte. U kunt hiervoor gebruikmaken van de forfaitaire regeling, waarbij u uitgaat van 2,7 procent van de catalogusprijs (inclusief btw en bpm). Voor auto's die vijf jaar, inclusief het jaar van ingebruikname, in de onderneming zijn gebruikt, mag u een forfait van 1,5 procent van de catalogusprijs (inclusief btw en bpm) toepassen.

Tip!
Betaal de brandstof voor de auto van de zaak met een bankpas, creditcard of tankpas en niet contant. Zo kunt u voor de aftrek van voorbelasting aantonen dat u de brandstof zelf heeft betaald.

Minder opcenten voor buitenlander

Woont u in het buitenland en bent u houder van een auto of ander motorrijtuig en aan de motorrijtuigenbelasting onderworpen? U wordt dan voor de motorrijtuigenbelasting geacht te wonen in de provincie die de laagste provinciale opcenten heeft. De motorrijtuigenbelasting wordt dus berekend op basis van de tarieven van de goedkoopste provincie van Nederland.

Uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto Gaat uw werknemer in 2017 de bedrijfsbestelauto uitsluitend voor zijn werk gebruiken? U kunt dan samen met die werknemer een ‘verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto’ indienen bij de Belastingdienst. U hoeft dan geen bijtelling voor het privégebruik van de bestelauto bij het loon van die werknemer te tellen. Ook hoeft de werknemer geen kilometeradministratie bij te houden. Om het zakelijk gebruik van de bestelauto aan te tonen moet u wel bewijsstukken, zoals werkbonnen en schriftelijk vastgelegde afspraken bij uw administratie bewaren.

Tip!
Verbied ook het privégebruik van de bestelauto of zorg ervoor dat de bestelauto na werktijd op het afgesloten bedrijfsterrein achterblijft en zodoende niet privé kan worden gebruikt. Zo voorkomt u een bijtelling. En vergeet niet het om ook toezicht te houden op naleving van het verbod.

Afkoopsom voor leasehouder aftrekbaar

Treedt een werknemer met een leaseauto van de zaak binnenkort uit dienst? En heeft hij een eigen bijdrage voor privégebruik van die leaseauto betaald? Dan kunt u de betaling van de afkoopsom als eigen bijdrage in mindering brengen op de bijtelling privégebruik auto:

- als van tevoren was afgesproken dat de afkoopsom voor rekening zou komen van de werknemer; en
- als een eigen bijdrage voor privégebruik auto kwalificeert.

Deze afkoopregeling is niet vermeld in het Handboek loonheffingen 2016 bij de opsomming van voorbeelden van vormen van eigen bijdragen, maar aan deze regel is niets gewijzigd. Van aanpassingen in wet- en regelgeving is dan ook geen sprake. Dit blijkt uit een reactie van de Belastingdienst op vragen van de Vereniging Zakelijke Rijders.

Informeer naar gebruik van bedrijfsauto

Stelt u een auto ter beschikking aan uw werknemer, dan kunt u soms de bijtelling voor het privégebruik van de auto achterwege laten. Dit kan bijvoorbeeld als u in het bezit bent van een kopie ‘Verklaring geen privégebruik auto’, waarmee de werknemer verklaart dat hij niet meer dan 500 kilometer privé rijdt met de auto van de zaak. Informeer voor de jaarwisseling bij uw werknemer of de situatie per 1 januari 2017 gaat wijzigen. Blijft alles bij het oude, dan hoeft hij niets te doen. Gaat uw werknemer bijvoorbeeld meer dan 500 privékilometers met de auto rijden in 2017, dan moet u de bijtelling voor privégebruik gaan toepassen.

Let op!
Houd er rekening mee dat de bijtelling per kalenderjaar geldt. Wijs uw werknemer hierop en voorkom dat de 500-kilometergrens net voor het einde van het jaar wordt overschreden. Rijdt uw werknemer bijvoorbeeld alleen in de maand december meer dan 500 kilometer privé met de bedrijfsauto, dan moet u het voordeel van het privégebruik voor het gehele jaar tot het loon van die werknemer rekenen.

Controleer de auto-registratie

Bent u actief in de autobranche? Dan rijden uw werknemers hoogstwaarschijnlijk in verschillende auto's. Het einde van het jaar is een goed moment om na te gaan of u de registratie van de auto's en werknemers op orde heeft. In de [Handreiking bijtelling autobranche](#) vindt u praktische tips.

Estate planning/ privé

Valt de concernstructuur onder de BOF?

Een indirect aandelenbelang van een schenker of erflater van minder dan 5 procent in een actieve bv kan kwalificeren als ondernemingsvermogen voor toepassing van de bedrijfsopvolgingsfaciliteit (BOF) in de Successiewet. Zo oordeelde de Hoge Raad op 22 april 2016. De staatssecretaris van Financiën vond de uitkomst van de cassatieprocedure echter ongewenst en heeft daarom de wet gewijzigd. Op basis van een wetsvoorstel vallen indirecte belangen van minder dan 5 procent net als een direct gehouden belangen van minder dan 5 procent niet meer onder de BOF. Ga dus na of uw concernstructuur nog onder de BOF valt. Wellicht is het mogelijk de indirecte belangen uit te breiden. Uw adviseur kan u daarbij helpen!

Let op!
De gevolgen van het arrest worden gewijzigd met terugwerkende kracht tot en met het tijdstip waarop deze wijzigingen bij persbericht bekend zijn gemaakt, dus tot en met 1 juli 2016, 0.00 uur.

Schenk vrijgesteld aan kinderen

Doet u nog vóór 1 januari 2017 een schenking aan uw (klein)kinderen, dan kunnen zij gebruikmaken van de jaarlijkse vrijstelling van 5.304 euro (kinderen, bedrag 2016) of 2.122 euro (algemene vrijstelling, bedrag 2016). Voor kinderen tussen 18 en 40 jaar geldt daarnaast een eenmalige vrijstelling

voor schenkingen van 25.449 euro (bedrag 2016) of zelfs 53.016 euro als het een schenking voor studie, beroepsopleiding of de eigen woning betreft. Bijvoorbeeld voor de verwerving van een eigen woning of de aflossing van een eigenwoningschuld of restschuld van een vervreemde eigen woning.

In 2017 extra schenken voor eigen woning

Als u wilt schenken voor de eigen woning, kan het aan te raden zijn dat pas na 1 januari 2017 te doen. Vanaf 1 januari 2017 kan iedereen namelijk maximaal 100.000 euro (de zogenoemde 'jubelton') schenken aan een ander tussen 18 en 40 jaar zonder dat daarover schenkbelasting is verschuldigd. U hoeft het gehele bedrag van 100.000 euro niet in een jaar te schenken. Het onbenutte deel kunt u gespreid toepassen over een periode van hooguit twee jaren die direct volgen op het eerstgenoemde kalenderjaar. Houd er wel rekening mee dat de toepassing van de verhoogde vrijstelling wordt beïnvloed als eventueel in een voorgaand jaar al een eenmalig verhoogde schenking werd toegepast.

Tip!
De begiftigde mag de leeftijdsgrens niet overschrijden, ook niet als u gespreid schenkt. Heeft degene aan wie u wilt schenken de 40-jarige leeftijd al bereikt, maar is de partner wel jonger, dan kan de € 100.000-vrijstelling toch worden toegepast.

Rond onderhoud/verbetering dit jaar af

Heeft uw kind in 2014 de tijdelijk extra verhoogde vrijstelling van 100.000 euro toegepast op uw schenking voor de verbetering of onderhoud van een eigen woning? Houd er dan rekening mee dat het bedrag van de schenking binnen twee jaren na het kalenderjaar waarin het bedrag is geschonken aan de verbetering of het onderhoud moet zijn besteed. Deze schenking kan namelijk worden ontbonden indien niet wordt voldaan aan de voorwaarden. Wijs uw kind dus erop dat die

werkzaamheden in 2016 moeten zijn afgerond zodat de schenking niet vervalt!

Laat 100.000 euro vrijstelling niet verdampen

Als in 2015 of 2016 gebruik wordt gemaakt van de eenmalig verhoogde schenkvrijstelling (van maximaal 52.752 euro respectievelijk 53.016 euro) voor de eigen woning, kan de schenker in 2017 of 2018 zijn eerdere schenking nog aanvullen tot 100.000 euro. Let wel, deze aanvulling bedraagt maximaal het verschil tussen 100.000 euro en de maximale eenmalig verhoogde vrijstelling. Was de schenking in 2015 of 2016 lager dan de geldende maximale vrijstelling, dan kan de vrijstelling van een ton uiteindelijk niet volledig worden benut. Schenk dus optimaal!

Claim de 'inhaalvrijstelling' in 2016

Ingeval van schenking van ouders aan een kind tussen 18 en 40 jaar kan slechts in één kalenderjaar de gewone vrijstelling van 25.449 euro of de extra verhoogde vrijstelling van 53.016 euro (bedragen in 2016) worden toegepast. Heeft u echter de verhoogde vrijstelling toegepast vóór 1 januari 2010, dan mag alsnog gebruik worden gemaakt van de aanvullende 'inhaalvrijstelling' van 27.567 euro (bedrag 2016). Maar dat mag alleen als uw kind of zijn partner nog geen 40 jaar is, en de schenking wordt besteed aan de eigen woning. En wilt u in 2017 of 2018 weer een belastingvrije schenking kunnen doen voor de eigen woning? Dat kan tot een bedrag van 46.984 euro belastingvrij, mits in 2015 of 2016 gebruik is gemaakt van de 'inhaalvrijstelling'.

Let op!
Voor de inhaalvrijstelling gelden dezelfde voorwaarden als bij de eenmalig verhoogde vrijstelling van de eigen woning. Het recht op de normale vrijstelling van € 5.304 blijft dan ook nog bestaan.

Alleen in 2017 nog aftrek scholingskosten

Vanaf 2018 zijn scholingskosten voor een opleiding of studie gericht op een (toekomstig) beroep niet meer aftrekbaar. Dit is een fikse lastenverzwaring als uw werkgever de opleidingskosten niet vergoedt. Hiervoor in de plaats komt een niet-fiscale uitgavenregeling in de vorm van scholingsvouchers. De nieuwe regeling is overigens vooral bedoeld voor mensen die minder snel geneigd zijn scholing te volgen en waarbij het maatschappelijk belang van scholingsdeelname groot is.

Tip!
Ondernemers kunnen na 2018 wel de kosten voor scholing blijven aftrekken. Voor hen zijn het – onder voorwaarden – ondernemingskosten.

Onderhoudskosten monument

In tegenstelling tot wat op Prinsjesdag was aangekondigd, wordt de monumentenaftrek (onderdeel van de persoonsgebonden aftrekpost) niet geschrapt. Dat betekent dat particuliere eigenaren van rijksmonumenten in ieder geval tot 2018 80 procent van de onderhoudskosten van een monumentenpand in aftrek kunnen brengen. Het gaat hier overigens om eigen woningen en woningen in box 3. Behoort uw monumentpand tot het ondernemingsvermogen, dan zijn de (zakelijke) kosten gewoon aftrekbaar.

Schenk voordelig aan culturele instelling

Wilt u dit jaar nog extra fiscaal voordelig schenken aan een goed doel? Als u schenkt aan een culturele algemeen nut beogende instelling (ANBI), geniet u meer fiscaal voordeel dan wanneer u schenkt aan een gewone ANBI. Deze gift levert namelijk een aftrekpost op van 125 procent in plaats van 100 procent van het geschonken bedrag. De extra aftrek van 25 procent is echter gemaximeerd op 1.250 euro. Deze faciliteit vervalt per 31 december 2017.

Let op!

Uiteraard geldt ook voor de aftrek van een gift aan een culturele instelling het drempelinkomen van 1% (met een minimum van € 60) vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek en het maximum giftenaftrek van 10% van het drempelinkomen vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek.

Tip!

Een periodiek verrekenbeding dat jarenlang niet is uitgevoerd, kan worden 'gerepareerd' door de te verrekenen bedragen alsnog te berekenen en de uitkomst vast te leggen in een vaststellingsovereenkomst. Vervolgens moet het beding wel jaarlijks worden uitgevoerd of de huwelijkse voorwaarden moeten worden aangepast op dit punt.

Trek alimentatie in het juiste jaar af

Alimentatie die u moet betalen aan uw ex-echtgenoot vormt een onderdeel van de persoonsgebonden aftrek. Het is wel belangrijk dat u de betaalde partneralimentatie in het juiste jaar opgeeft in uw aangifte inkomstenbelasting. Alimentatiebedragen zijn namelijk alleen aftrekbaar in het jaar waarin ze zijn betaald. De alimentatie moet dit jaar dus uiterlijk op 31 december zijn betaald om deze nog in 2016 in aftrek te kunnen brengen.

Let op!

De alimentatieverplichting, dus de schuld aan uw ex-partner voordat u de alimentatie heeft betaald, kunt u niet meenemen als schuld in box 3.

Laatste kans aftrek kinderalimentatie

De aftrek van uitgaven voor levensonderhoud van kinderen is per 1 januari 2015 al komen te vervallen. Wel kunt u de waarde van een kinder-alimentatieverplichting in 2015 en 2016 nog als schuld opvoeren in box 3. Met ingang van 1 januari 2017 is dat niet meer mogelijk.

Kom het periodiek verrekenbeding na

Wanneer u op huwelijkse voorwaarden bent getrouwd en daarin is een periodiek verrekenbeding opgenomen, denk er dan aan die afrekening ook over dit jaar nog op te stellen. Wanneer er niet verrekend is, bestaat het risico dat er bij einde huwelijk (door scheiding of overlijden) afgerekend wordt alsof er gemeenschap van goederen was.

Betaal uw lijfrentepremie in 2016

Voor personen met een pensioengat kan het sluiten van een (bruto) lijfrentepolis een goede oplossing zijn. De premies betaald voor een dergelijke regeling zijn in beginsel binnen bepaalde grenzen fiscaal aftrekbaar. In eerste instantie is de aftrek van lijfrentepremie beperkt tot de zogenoemde jaarruimte. Bovendien is het van belang dat u de lijfrentepremie die u wilt aftrekken in 2016 ook echt dit jaar nog betaalt.

Tip!

Heeft u de afgelopen 5 jaar lijfrentepremies betaald, maar bent u vergeten deze in aftrek te brengen in uw aangifte inkomstenbelasting? U kunt dan, als uw aangifte al onherroepelijk vaststaat, een verzoek om ambtshalve vermindering indienen bij de fiscus. U moet dan kunnen bewijzen dat u de betaalde premie niet heeft afgetrokken. Bijvoorbeeld met kopieën van uw aangifte en de aanslag over het betreffende jaar.

Heffingvrij vermogen stijgt

Het heffingvrije vermogen in box 3 stijgt in 2017 van 24.437 euro (bedrag 2016) tot 25.000 euro per persoon. Met een fiscale partner is uw heffingsvrije vermogen in 2017 dus 50.000 euro.

Heffingssystematiek box 3 verandert

Vanaf 2017 kent box 3 niet meer een vast fictief rendement, maar drie schijven. Verondersteld wordt dat u naarmate uw vermogen groter wordt, relatief meer gaat beleggen en een hoger rendement kunt behalen. Voor sparen is het verondersteld rendement 1,63 procent en voor beleggen 5,39 procent. Het belastingtarief blijft 30 procent.

Schijf	Box 3 belast vermogen (€)	Fictief rendement (afgerond)
1e	0 t/m 75.000	2,87% ¹
2e	75.001 t/m 975.000	4,60% ²
3e	Vanaf 975.001	5,39% ³

¹ 67% x 1,63% + 33% x 5,39%

² 21% x 1,63% + 79% x 5,39%

³ 0% x 1,63% + 100% x 5,39%

Tip!

Heeft u een fiscale partner? Dan mag u de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen nog steeds zo verdelen dat het voor u samen het voordeligst is.

Verlaag toekomstige Wlz-bijdrage

Uw box 3-vermogen is relevant voor de inkomstenbelasting maar ook bijvoorbeeld voor de toekenning van toeslagen. Bij de toekenning van de huurtoeslag, zorgtoeslag en het kindgebonden budget geldt namelijk een vermogenstoets. Ook de eigen bijdrage voor Wlz-zorg (voorheen AWBZ) is mede afhankelijk van het box 3-vermogen op de peildatum (1 januari). Het kan daarom raadzaam zijn uw box 3-vermogen voor 1 januari 2017 te verlagen door bijvoorbeeld schenkingen te doen, geen voorlopige belastingteruggaaf aan te vragen of met eigen geld de eigenwoningsschuld af te lossen (daar kan wel een vermindering van hypotheekrenteaftrek tegenover staan).

Let op!

Bij bepaling van de Wlz-bijdrage wordt gekeken naar uw vermogen van twee jaar geleden. Een verandering in dit vermogen (bijvoorbeeld door nu te schenken) heeft dus pas twee jaar later effect.

Los kleine schulden af

Heeft u lage schulden die in box 3 vallen en beschikt u over voldoende vermogen? Dan kunt u er fiscaal voordeel bij hebben om de box 3-schulden af te lossen. Voordat deze schulden namelijk de heffingsgrondslag van box 3 verminderen moet eerst een drempel van 3000 euro per partner zijn overschreden (bedrag 2016). Bovendien is de rente op deze kredieten niet aftrekbaar. Fiscaal nadelig dus! Los deze schulden dus zo veel mogelijk af vóór de peildatum van 1 januari 2017.

Betaal belastingaanslagen

Belastingaanslagen mogen niet als schuld worden aangemerkt voor box 3. Als u belastingaanslagen heeft ontvangen, betaal deze dan vóór 1 januari 2017. Zo voorkomt u dat u over deze bedragen box 3 heffing moet afdragen.

Let op!

Er zijn uitzonderingen. U mag bijvoorbeeld erfbelasting die u nog niet heeft betaald wel als schuld aangeven in box 3.

Groen beleggen

Wilt u optimaal gebruikmaken van de vrijstellingen in box 3? Benut dan ook de vrijstelling voor groen beleggen. Groene beleggingen zijn namelijk vrijgesteld tot een maximum van 57.213 euro (bedrag 2017) per persoon (114.426 euro bij fiscaal partners). Met nog een extra heffingskorting van 0,7 procent levert dit een flinke belastingbesparing in box 3 op. Om in 2017 dit belastingvoordeel te kunnen benutten is het uiteraard wel het nodig dat u deze fondsen op 1 januari 2017 (peildatum) in bezit heeft.

Let op met fliets VBI – BP2017

Beleggen via een VBI (vrijgestelde beleggingsinstelling) is minder aantrekkelijk geworden. Als u box 3-vermogen onderbrengt in een VBI waarin u een aanmerkelijk belang heeft en dat vermogen binnen achttien maanden weer naar box 3 overhevelt wordt u gestraft. Dat vermogen wordt namelijk niet alleen belast in box 2, maar ook in box 3 tegen het hoogste forfaitaire rendement (5,37 procent). Deze maatregel geldt met terugwerkende kracht tot Prinsjesdag (20 september 2016).

Let op!

Als u belegt in een VBI moet u bovendien waarschijnlijk gegevens over uzelf en eventueel andere aandeelhouders in een register (het UBO-register) vermelden. Dat is een privacynadeel.

Tip!

Er komt wel een tegenbewijsregel. Als u aannemelijk kunt maken dat u om zakelijke redenen het vermogen binnen 18 maanden terughaalt naar box 3 geldt de sanctie niet.

Vermogen verzwegen? Inkeren!

Verzweeg u inkomen of vermogen bij de aangifte die u in 2014, 2015 of 2016 verzorgde? Geef dat alsnog op en maak daarbij gebruik van de inkeerregeling. Stuur u het verzoek om gebruik te maken van de inkeerregeling binnen twee jaar na de aangifte waarin u het vermogen heeft verzwegen, dan krijgt u namelijk geen vergrijpboete. Stel u deed 20 maart 2014 aangifte, dan was u na 20 maart 2016 dus te laat. U bent dan wel een boete verschuldigd maar de Belastingdienst kan de verschuldigde boete matigen tot 40 procent van de bedragen die u zonder inkeerregeling zou krijgen.

Let op!

Als u geen gebruik maakt van de inkeerregeling en vermogen in box 3 verzwijgt, riskeert u een boete van 75% bij grove schuld, 150% bij opzet en 300% bij ernstige fraude of recidive. Er kunnen strafverzwarende en strafverminderende factoren zijn waardoor het percentage eventueel nog hoger of juist lager wordt.

Eigen woning

Eigenwoninglening registreren bij fiscus

Financierde u in 2016 uw woning met een lening van een partij die niet verplicht is dat aan de Belastingdienst door te geven? Bijvoorbeeld familie of uw bv? Dan hoeft u dat niet meer door te geven met het Online formulier '[Opgaaf lening eigen woning](#)'. U kunt het aangeven bij uw aangifte inkomstenbelasting (over 2016). Ook als u een bestaande lening in 2016 wijzigde kan dat. Alleen als u de hypotheeklening in de aangifte opgeeft heeft u recht op hypotheekrenteaftrek in uw aangifte inkomstenbelasting, mits uiteraard ook aan de overige reguliere voorwaarden voor hypotheekrenteaftrek is voldaan.

Let op!
Financierde u al in 2015 uw woning met een lening van familie of uw bv en deed u nog geen aangifte over 2015 omdat u daar uitstel voor vroeg? Geef dan de gegevens over uw lening voor 31 december 2016 nog wel aan de Belastingdienst door met het formulier '[Opgaaf lening eigen woning](#)' (via de website van de Belastingdienst).

Betaal hypotheekrente alvast vooruit

Bereikt u in 2017 de AOW-leeftijd of valt u vanwege een andere reden onder een lager belastingtarief, betaal dan in 2016 nog de hypotheekrente die betrekking heeft op de periode tot 1 juli 2017. U betaalt minder belasting doordat u deze rente dan tegen een hoger tarief aftrekt. Ook behaalt u misschien een klein voordeel door de iets hogere renteaftrek in box 1 (verschil van 0,5 procent) en de verlaging van uw box 3 vermogen.

Let op!
U mag niet voor een langere periode vooruitbetalen. Als u dat doet weigert de fiscus de vooruitbetaalde rente als aftrekpost voor 2016.

Stel verkoop eigen woning even uit

Bent u van plan om binnenkort uw schuldenvrije woning te verkopen en niet direct een nieuwe woning aan te kopen? Overweeg daar mee te wachten tot na 1 januari 2017. Verkoopt u uw woning vóór die datum, dan valt de ontvangen koopsom namelijk in 2017 in box 3 en telt deze mee voor de vermogensrendementsheffing. Verkoopt u de woning op bijvoorbeeld 6 januari 2017, dan valt de koopsom in dat jaar nog niet in box 3.

Los eigenwoningschuld af

Het kan in bepaalde gevallen voordelig zijn om uw eigenwoningschuld (gedeeltelijk) af te lossen. Heeft u bijvoorbeeld nog een gedeeltelijk aflossingsvrije hypotheek met een vrij hoge rente en belast vermogen in box 3 dat u kunt missen? Als het rendement op dat vermogen lager is dan wat u netto aan hypotheekrente betaalt, is aflossen waarschijnlijk interessant. Informeer in dat geval hoeveel u boetvrij kunt aflossen. Meestal is dat maximaal 10 procent van het (openstaande) hypotheekbedrag per jaar. Als u voor 1 januari 2017 aflost, behaalt u hierbij een box 3-voordeel van maximaal afgerond 1,62 procent (2017, derde schijf box 3) van het bedrag van de aflossing. Indien geen of slechts een kleine hypotheekschuld overblijft, betaalt u ook nog eens geen inkomstenbelasting over de inkomsten uit eigen woning (eigenwoningforfait).

Breng hypotheek naar box 3

Door de huidige lage hypotheekrente en de nieuwe forfaitaire rendementen in box 3, kan het fiscaal aantrekkelijk zijn om uw eigen woningschuld niet in box 1 maar in box 3 te laten vallen. Heeft u een groot belast

vermogen in box 3? Dan kan de hypotheekschuld in box 3 leiden tot een lagere belastingheffing dan in box 1.

Profiteer van vervallen tijdklemmen

Een van de voorwaarden om onder de huidige regeling een inkomstenbelastingvrijstelling te kunnen benutten bij het tot uitkering komen van een oude kapitaalverzekering eigen woning, een spaarrekening eigen woning of een beleggingsrecht eigen woning is dat tenminste 15 of 20 jaar jaarlijks premies zijn voldaan (de tijdklem). In sommige situaties kan men daar niet aan voldoen. In de wet worden per 1 januari 2017 de vrijstellingen die in de praktijk daarvoor al bestonden opgenomen en uitgebreid. Dat betekent u voortaan altijd gebruik kunt maken van de vrijstelling als u verhuist (van de ene eigen woning naar de andere), ongeacht de verkoopopbrengst. De eis dat u verlies moet maken bij de verkoop van uw woning vervalt.

Daarnaast is een wijziging aangekondigd ten aanzien van de eerder genoemde tijdklemmen. De lage vrijstelling die na 15 jaar premiebetaling van toepassing is komt geheel te vervallen. Om voor de hoge vrijstelling in aanmerking te komen wordt de eis van 20 jaar premiebetaling niet meer gesteld, maar is dan voldoende dat vanaf de aanvang jaarlijks premie is voldaan binnen de geldende bandbreedte-eis (en uiteraard ook aan de andere voorwaarden is voldaan). Heeft u een spaar- of beleggingshypotheek, dan kunt u jaarlijks aflossen (volgens de voorwaarden van de bank) en het restant ineens wanneer het gespaarde of belegde vermogen gelijk is aan de resterende hypotheek zonder dat u uiteindelijk tegen een heffing van inkomstenbelasting aanloopt. De datum van inwerkingtreding van deze wijziging moet nog bekend worden gemaakt.

Startup: wacht met uitkeren aandelenoptierechten

Innovatieve starters (startups) met een S&O-verklaring kunnen vanaf 1 januari 2018 gemakkelijker aandelenoptierechten uitbetalen aan werknemers. Onder bepaalde voorwaarden hoeft de inhoudingsplichtige slechts 75 procent van hetgeen ter zake van de uitoefening of vervreemding van het aandelenoptierecht wordt genoten als loon in aanmerking te nemen. De vrijstelling bedraagt maximaal 12.500 euro (25 procent van 50.000 euro). Het kan dus aan te raden zijn om tot 2018 te wachten met het toekennen van aandelenoptierechten.

Let op!

Voor de toepassing van de vrijstelling geldt onder meer dat de inhoudingsplichtige op het moment van de toekenning van de optie aandelenoptierecht een inhoudingsplichtige was met een S&O-verklaring voor starters.

Grant Thornton

An instinct for growth™

Grant Thornton Accountants en Adviseurs B.V. is lid van Grant Thornton International Ltd (Grant Thornton International).
© Grant Thornton Accountants en Adviseurs B.V. Alle rechten voorbehouden.